

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
av. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Stev. 31.

V Mariboru, dne 1. avgusta 1901.

Tečaj XXXV.

Slovenskim dekletom!

Mnogo se je v vašem listu pisalo letos za slovenske mladeniče. Prav je bilo tako! Moram reči, da nisem ničesar tako rad v vašem listu čital, kakor poročila o mladeniškem gibanju po Spodnjem Štajerskem. Vselaj sem že komaj dočakal petka, ko mi dobimo vaš list v roke. Vsakega rodoljuba iskrena želja pač je, da bi se to mladeniško gibanje nadaljevalo. Ob koncu sporočil o mladeniških pojavih se je navadno glasilo tako krepko in samozavestno: Mi gremo naprej, mi gremo naprej! Torej mladi sokoli, mladi orli, le čilo naprej!

Toda kadar sem čital poročila o mladeničih, vselaj mi je uhajalo vprašanje: Kaj pa ve, slovenska dekleta, kaj pa ve delate? Ali ve nimate naloge v naših narodnih vrstah? Mislil in upal sem, da se bo kdo tudi vas spomnil ter vas povabil v naše bojne vrste in vam odkazal polje vašega sodelovanja. Toda nihče tega ni storil. Za to hoče danes moja malenkost prevzeti to nalogo. Ne vsiljujem se vam, povem le skromno svoje misli.

Naš narod stoji dandanes v hudih bojih. Kadar je domovina v hudih bojih, mora vse delovati na to, da se srečno izbojuje boj. Slovenska dekleta! Nihče ne zahteva od vas, da bi ve morala opravljati ista dela v narodnem boju, kakor mladeniči in možje. To bi bilo nenaravno zahtevanje. A vendar stavi blagor naroda tudi do vas svoje zahteve.

Slovenska dekleta! Ve imate pobožna srca, molite tudi večkrat za srečo slovenske

domovine! Molitev Bogu dopada, ljudem pa pomaga, gotovo bo pomagala tudi slovenskemu narodu....

Slovenska dekleta! Ljubite slovenski, vaš materni jezik. Nikjer se ga ne sramujte govoriti, ampak nastopajte ž njim povsodi, kamor pridete! Iz vaših ust se glasi naš mili jezik se milejše, ne odtegnite te milobe nikomur, tudi nasprotnikom ne.

Slovenska dekleta! Ve lahko veliko storite za razširjenje katoliških slovenskih časnikov. Vaša beseda ima veliko moč do vsakega srca. Uporabljajte to moč, saj je to le v korist vašemu narodu. Ve lahko tudi veliko storite, da se slabi listi ne širijo. V tem listu je bilo enkrat zapisano o dekletih iz neke vasi pri Ljutomeru. Ime vasi sem pozabil. Fantje so čitali «Štajerca». Dekleta so to videla in z nobenim fantom niso več govorila. In kmalu je izginil «Štajerc» iz rok sicer vrlih mladeničev.

Slovenska dekleta! V spodinjstvu imate ve že velik delokrog. Kadar kaj kupujete, ne pozabite, da moramo slovenskim trgovcem pomagati. Slovenski trgovci se z nami borijo, za to moramo tudi mi ž njimi hoditi.

Stopite torej tudi ve, slovenska dekleta, v naše bojne vrste, delajte za srečo našega bornega naroda in še bolj kakor doslej «bo slovelo slovensko dekle!» S.

Bodočnost našega slovenskega šolstva.

Od sveh strani pretijo nevarnosti našemu spodnještajerskemu slovenskemu ljudskemu

šolstvu. Nikakor ni najmanjša izmed nevarnostij ona, ki preti zaradi pomankanja slovenskih učiteljev in učiteljic na Spodnjem Štajerskem. Od leta do leta postaja število novih učiteljskih močij manjše. Posebno se krči število moških učiteljskih oseb. Ta nevarnost pa je dvojna. Naše šole bodo ostajale brez potrebnega števila učiteljev ter se ne bodo mogle razvijati, na drugi strani pa je nevarnost tudi za našo narodnost, ki bi se s tem zatirala!

Kako bi mogla nastati vsled pomanjkanja učiteljskih oseb nevarnost za našo narodnost, bo marsikdo vprašal. V Gradcu resno premišlujejo, da upeljujejo na učiteljskih slovenski pouk za Nemce. Nemški učiteljski študij se bodo potem naučili par slovenskih besedi, dobili bodo usposobljenje za slovensko poučevanje in na naše slovenske šole se bodo nastavljali nemški učitelji. In potem bomo s svojim šolstvom tamkaj, kjer so naši koroški bratje, na robu propada. Nemški učitelji bodo postali strastni agitatorji za kolikor mogoče nemški pouk po slovenskih šolah in ponemčevanje se bo razlilo po Spodnjem Štajerskem kakor povodenj.

Nemci v zadnjem času načrtoma delajo za ustanovitev nemških šol po Spodnjem Štajerskem. Trg za trgov, ki je dosedaj še imel vsaj dvojezično šolo, dobiva izključno nemške šole. Le da se vrže zaslepljenim ljudem pesek v oči, poučuje se v nekaterih takšnih šolah še tudi slovenščina par uric. Nemci ne bodo mirovali v svojem hrepenenju, da ponemčijo spodnještajerske Slovence. Zato se je bati, da storijo še tudi

Listek.

Lukežev Miha.

Slika iz kmečkega življenja na južni strani Pohorja.

(Dalje.)

«Tvoj sosed nad nami pa je že precej podrl».

«Že precej», pravi Žvab in nadaljuje: «No, kaj pa še kaj doma pri Lukežih počnejo?» «Posejali so», pravi Sopočnik, «in ker imajo čas, je šel včeraj brat Miha — mladi gospodar — stricu Francu strešne skodle s plnine vozit?»

«Jih je že kaj pripeljal?»

«Danes jih menda bode prvi voz».

«Ali sam vozi?»

«Sam!»

«Hm, tukaj le gori v gozdu tiči voz skodel, da ne more naprej, morebiti — — — je to vaš?»

«Saj poznaš brata Miheca!» pravi Sopočnik.

«Poznam ga, poznam, pa... pa ga že dolgo nisem videl... e, pojdiva gledat!»

«Počaj, vole bom spregel in jih postavil v hlev, potem pa greva».

Nato Sopočnik sam pri sebi: «Žvab nič prav ne pove, kaj je; če bi pa le bil naš... da se mu ni kakšna nesreča zgodila!»

Ko se povrne Sopočnik s hleva in se podasta moža na pot v gozd, reče Žvab:

«Veš Tina, voli so podobni vašim.»

«Kdo pa je pri volih, kaj počne voznik?»

«Voznik... voznik... ta je tam blizu voza, pa ga prav ne poznam, leži tam blizu voza... bolj droben je... bolj male postave...»

«Usmiljeni Bog in vsi svetniki! Voli našim podobni, skodle na vozu, voznik droben in male postave, blizu voza leži... to je Miha, moj brat, ponesrečil se je, povej Žvab!»...

«Tvoj brat Miha je, povozilo ga je... nesreča! — pa potolaži se in umiri!»

«Povozilo?... Jezus Nazarenski!... Je močno poškodovan?» — — —

«Ne vem na tanko, kako je?» — — —

Ko Žvab te besede izgovori, že prineseta moža mrliča nasproti, zadi pa vlečejo voli voz s skodlami.

Sopočnik, ugledavši nosilca z mrličem in voz za njimi, umolkne in obledi, trese se po vsem životu, nasloni se na soseda Žvaba in začne britko jokati.

Vest o veliki nesreči v Boharinji se je naglo razširila na okrog in drugi večer smo že sli iz Gorenj k mrliču v Sopočje. Hodili smo prek globoki Gortančnikov jarek, ki loči

v spodnjem svojem delu šentjungersko in zresko župnijo. Ob šumečem in bruščem potoku, kateri se vali in peni čez pečevje po tem jarku, ima mnogo Jungerčanov in več Boharinčanov svoje mline in žage. Pot pelje naprej po Rihterjevi gori mimo Grabenšeka (prejšnji gospodar na Grabenšekovem je bil Lukež) do Gortančnikovega mlina. Ko smo prišli v jarek do potoka, je bilo že temno. Pa tema ni bila popolna; mesec sicer ni svetil, a zvezde so toliko razsvetlavale okoli, da smo videli mlin, veliko zunanje kolo, ki je stalo, in žleb, s katerega je hrumela voda, da ti je bobnalo po ušesih.

Od mlina se vije pot navkreber po Gortančnikovem travniku, mimo Gortančnikov in potem med njivami do Sopočja, kam smo dospeli po petetrt ure hoda.

Sopočje so precej velika, na vse strani okrožena kmetija na vzhodu plati Boharinskega vrha. Gospodar je Sopočnik, gospodinji pravijo Sopočnica.

Na kmetiji je vse tiho, ko stopimo na gorico. V hiši pa se vidi luč. Ne da bi spregovoril kateri izmed nas kakšne besede, korakamo mimo hlevov in kmalu smo na pragu razsvetlene prednje sobe. Na levi vidimo v kotu veliko zeleno peč, na desni pa mrliča, ležečega na široki obstenski klopi. Noge je imel obrnjene proti vratom, pokrit je bil čez